

на българитѣ до 1018 г.; също и источна Унгария до дохожданието на маджаритѣ.

Между туй не ни е съвършенно ясно докудъ се протакали българскитѣ заддунавски владѣния въ това време по съвероизточната посока. Има основания, които ни даватъ право да твърдимъ, че по-голѣмата част отъ молдавските земи, както и Бесарабия, която е била и старо жилище на българитѣ прѣди да се прѣмѣсти една част отъ тѣхъ въ Мизия, сѫ се намирали вътрѣ въ прѣдѣлитѣ на българското ханство. Отъ каменния надписъ, намѣренъ въ Провадия, се научаваме, че българитѣ прѣзъ управлението на славния ханъ Омъртага, сѫ прѣдприели походъ и къмъ рѣката Днѣпъръ, въ която се билъ удавилъ *копинътъ* Окорс . . отъ родътъ Чакагаръ, който, принадлежелъ на ханската военна дружина. Относително въпросътъ срѣщу кого є било отправено това военно прѣдприятие, можно може да се каже нѣщо опредѣлено. Единъ даже се исказа, че походътъ билъ прѣдприетъ противъ маджаритѣ, които ужъ тогава сѫ били вече съсѣди къмъ Днѣпъръ съ балгаритѣ. Нѣ той самъ признава, че „ниe нѣмаме никакви извѣстия, които да ни говорятъ за нахлуванията на маджаритѣ къмъ съвероисточните граници на българитѣ“. Обаче като вземемъ въ внимание извѣстията на византийските писатели, че словѣнските племена оттатъкъ Дунава още съ аваритѣ наедно сѫ безпокоили мизийските владѣния на Византия, която искала отъ аваритѣ свободенъ пропускъ на Дунава срѣчу тѣхъ и че нѣкои отъ словѣнските племена продължавали да живѣятъ още около р. Днѣпъръ и по-късно, то прѣдположиме да мислимъ, че този походъ на българитѣ може да е билъ отпрашенъ именно срѣчу тѣхъ, ако и да не сѫ образували тѣ отдѣлна силна държава. За маджаритѣ съвременните писатели не говорятъ, че сѫ били настанени по тѣзи мѣстности. Само нѣкои отъ покъсните споменуватъ за тѣхъ, когато вече маджаритѣ въ дѣйствителностъ се бѣхъ появили тамъ. Масуди пише, че българитѣ нападали на хазаритѣ. Изобщо такива догадки сѫ лишени отъ научно значение.

Нѣ, че подиръ нѣколко години българитѣ сѫ владѣели земите далечъ къмъ Карпатските планини, не подлежи на никакво съмѣнение; само ни остава тѣмно дали тѣзи мѣста не сѫ били покорени още отъ Кръма, който къмъ свойте владѣния присъедини обширни аварски земи оттатъкъ Дунава.